

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΤΝΧ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Ορισμένες από τις ρυθμίσεις του παραρτήματος ΙΙΙ της σύμβασης δεν συμβιβάζονται άλλοτε προς τις διατάξεις του ισχύοντος Συντάγματος και άλλοτε προς τις διατάξεις της κοινής νομοθεσίας. Ειδικότερα, τίθενται τα ακόλουθα ζητήματα συνταγματικότητας:

A1. Η παρ. 6 του άρθρου πρώτου του παραρτήματος προβλέπει ότι επιτρέπεται η δημιουργία λατομείου αδρανών υλικών για την εξυπηρέτηση των αναγκών του εργοστασίου χρυσού και εκτός λατομικής περιοχής. Το ΣτΕ με σειρά αποφάσεών του έχει δεχθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 24 Συντ., η εκμετάλλευση λατομείου επιτρέπεται μόνον εντός των λατομικών περιοχών με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος (ΣτΕ 1784/1993, 4726/95 κ.ά.) Συνεπώς, η χορήγηση άδειας εκτός λατομικής περιοχής είναι ακυρωτέα, σε περίπτωση προσβολής της στο ΣτΕ, ως ερχόμενη σε αντίθεση προς τις διατάξεις περί λατομικών περιοχών του Ν. 1426/1984, οι οποίες θεσπίστηκαν για τη συγκεκριμενοποίηση της συνταγματικής προστασίας του περιβάλλοντος.

A2. Η παρ. 5 του άρθρου πρώτου του παραρτήματος καταστρώνει εξαιρετική διαδικασία για τον προσωρινό καθαρισμό της οριογραμμής αιγιαλού, κατά παρέκκλιση του Α.Ν. 2344/40. Η προβλεπόμενη διαδικασία είναι αμφίβολης συνταγματικότητας, δεδομένου ότι οι διατάξεις του Α.Ν. 2344/40 ερμηνεύονται ήδη υπό το φώς του άρθρου 24 Συντ., με συνέπεια να αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου στις ακτές ή πλησίον αυτών η προηγούμενη χάραξη των ορίων του αιγιαλού, προκειμένου να καθίσταται σαφές και αναμφισβήτητο ότι το υπό κατασκευή έργο δεν καταλαμβάνει τμήμα του αιγιαλού (ΣτΕ 2161/1994). Η εξεταζόμενη διάταξη δεν συμβιβάζεται προς το Σύνταγμα, κατά το μέρος που ορίζει ότι σε περίπτωση μη χάραξης διαγράμματος από την Γ.Υ.Σ. εντός 30 ημερών από την υποβολή του αιτήματος τεκμαίρεται ότι η Γ.Υ.Σ. αποδέχθηκε την προτεινόμενη από την αγοράστρια χάραξη σύμφωνα με το διάγραμμα που αυτή θα έχει υποβάλει. Με τον τρόπο όμως αυτό, η

χάραξη των ορίων του αιγιαλού μετακυλύεται κατουσίαν στον ιδιώτη, δια μέσου της εξαιρετικά σύντομης ανατρεπτικής προθεσμίας για τη Διοίκηση, με σοβαρές επιπτώσεις στην προστασία των κητών που αποτελούν ευπαθή οικοσυστήματα του φυσικού περιβάλλοντος. Και τούτο, διότι κατά την ρητή διατύπωση του άρθρου 24 Συντ. η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους.

Εκτός των ανωτέρω, η χρησιμοποίηση του όρου "προσωρινός" καθορισμός ορίων αιγιαλού, δημιουργεί εύλογα την εντύπωση ότι ακολουθεί και οριστικός σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Το ερώτημα που τίθεται συναφώς είναι πώς αντιμετωπίζεται το ενδεχόμενο διαφοροποιήσεων των δύο σταδίων καθορισμού, όταν ιδίως με τον οριστικό μεταβάλλονται τα όρια του αιγιαλού με την ένταξη μεγαλύτερης έκτασης μέσα στην οποία υπάρχει τετελεσμένη κατασκευή. Με τα δεδομένα αυτά, η θέσπιση προσωρινού καθορισμού παρουσιάζει εγγενή προβλήματα συνταγματικότητας.

Β. Περαιτέρω δημιουργούνται ζητήματα με γνώμονα τη συμφωνία ρυθμίσεων της σύμβασης προς την ισχύουσα νομοθεσία (εθνική και κοινοτική):

1) Στο άρθρο πρώτο παρ. 3 ορίζεται ότι, εκτός των αναφερομένων στη σύμβαση αδειών και εγκρίσεων, δεν απαιτείται η έκδοση καμιάς άλλης άδειας, αν τυχόν δε προβλέπεται, τότε μετατρέπεται σε απλή γνώμη. Η σύμβαση δεν μπορεί να τροποποιήσει ή να καταργήσει όμως κανόνες δικαίου που περιέχονται σε τυπικό νόμο, διάταγμα ή υπουργική απόφαση. Το ίδιο ισχύει για όλες τις περιπτώσεις όπου προβλέπει παρεκκλίσεις από τις ισχύουσες διατάξεις, όπως λ.χ. η κατασκευή προσωρινής προβλήτας (παρ. 5) και ο προσωρινός καθορισμός αιγιαλού (παρ. 6).

2) Για την κατασκευή προσωρινής προβλήτας προβλέπεται (άρθρο πρώτο παρ. 5 βιν σύμβασης) υποβολή ερωτηματολογίου του άρθρου 16 της Κ.Υ.Α. 69269/5387/90 που επέχει θέσει Μ.Π.Ε., εφόσον κατατάσσεται στα έργα β' κατηγορίας (άρθρο 7). Η απόφαση ΣτΕ 1520/1993 έχει δεχθεί ωστόσο ότι η διάταξη της Κ.Υ.Α. που προβλέπει το ερωτηματολόγιο δεν βρίσκει έρεισμα στις εξουσιοδοτικές διατάξεις του Ν. 1650/86. Συνεπώς επιβάλλεται η υποβολή Μ.Π.Ε.

Γ. Η πρόβλεψη παρεκκλίσεων στη σύμβαση από ορισμούς τη κοινής νομοθεσίας, μπορεί να θεραπευτεί μόνον με την νομοθετική της κύρωση ή ειδική νομοθετική ρύθμιση. Τα ζητήματα πάντως που αναφέρονται στη συνταγματικότητα επιμέρους επιλογών της είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν μόνο με την τήρηση της συνταγματικά διαγραφόμενης διαδικασίας, όπως συγκεκριμενοποιείται στην κοινή νομοθεσία και εξειδικεύεται στη νομολογία του ΣτΕ. Επίσης πρέπει να τηρηθεί η διαδικασία της Κ.Υ.Α. του 1990, ως προς τα περιβαλλοντικά θέματα, όπως πάντως έχει ερμηνευθεί από το ΣτΕ.